

Проект „Справедлива адаптация към климатичните промени в общините Садово и Куклен и в планината Чернатица в България“

ПРОГРАМА ЗА АДАПТАЦИЯ
КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ
НА ОБЩИНА САДОВО

Бързо напредване на климатичните промени. Необходими са действия!

С увеличаващото се глобално затопляне, което се увеличава най-вече от голямото количество въглеродни оксиди в атмосферата, се набелязват от развиващите се страни някои стратегии и мерки за този проблем. Един от вариантите е да се намалят източниците на въглеродни оксиди, като това засяга автопарка (автомобили, тежкотоварни автомобили, мотоциклети и др.) и по този начин се наблегна към производството на хибридни ел. автомобили и изцяло ел. автомобили. Намали се също така потреблението на твърдо гориво за отопление през есенно – зимния сезон, което при горене отделя голямо количество въглеродни оксиди.

След може би няколко години, е възможно и в Р. България да се затворят всички топло електрическите централи, използващи въглищно гориво. Това решение и тези стъпки ще допринесат за намаляване на парниковият ефект, но в природата всичко е свързано и за да има по-бързо и по-добро решение на огромен проблем, е необходимо да се предприемат спешни и крайно необходими мерки за неговото ограничаване и намаляване.

Знаем, че природата има функцията да се възстановява, но това става много бавно и няма как да се случи за близките няколко години, а в същото време човечеството допринася значително с глобалното затопляне за унищожаването на цели популации на видове животни, намалена се продължителността на живот от лошото качество на въздуха, както и се унищожиха много дървета в горски и полски райони.

1. Мерки за залесяване на територията на Община Садово през 2021г.

За да има ефект и по-бързо да се случат нещата, е необходимо да се възстановят зелените пояси около големите и малките населени места. Тези зелени пояси е необходимо да бъдат така разположени, че да има възможност да са в близост до водна площ за по-бързото развитие от достъпа им до вода.

Необходимо е възобновяване на зелените пояси около населените места в община Садово. Това са мрежи от висока дървесна растителност, разположени в близост до

населените места, като идеята им е да спират шума, праха и естествено да има повече дървесна растителност, поглъщаща въглеродните диоксиди, които са се увеличили драстично в населените места от увеличения автопарк, трафик и други техногенни източници на замърсяване.

В настоящата Програма настояваме за изграждането на зелени пояси в община Садово, която е разположена в близост до гр. Пловдив, вторият по големина град в Р. България, намиращ се на около 15 километра от град Садово. Община Садово чрез емисиите от близките големи заводи и автопарка в Общината и град Пловдив е засегната от глобалното затопляне и последиците от променящия се климат. Установено е намаляване на подпочвените води, оголване на зелената система в полските райони, като дървесната растителност е унищожена с течение на годините или незаконно е премахната. Пояса който искаме да бъде изграден, ще се разположи в близост до град Садово, който е в близост до Международен път Е80 и е предвидено да бъде ограден от западната му страна (от страната му към гр. Пловдив. Всичките канали, където ще бъде разположена дървесната растителност, са общинска собственост и по този начин община Садово ще има възможност да предприеме крайно необходими действия за намаляване на последиците от променящия се климат.

Необходимо е да се обърне внимание на няколко проблема, тяхното разрешаване и положителния ефект от реализирането на Проекта и зелените пояси. Община Садово, както и повечето общини са лишени от достатъчно финансови средства, за да може да се справят с всичките си задължения. Общините като община Садово имат сравнително малък бюджет, а според Закона за водите общините имат задължения да поддържат реките и каналите в границите на населените места, както и каналите общинска собственост.

Задълженията са свързани с тяхното опазване от замърсяване, тяхното почистване, поддържането на добра водопроводимост и намаляването на вероятността от възникване на бедствено положение, свързано с наводнение и заливане на населени места и земеделски земи. В повечето общини тези отводнителни и напоителни канали играят важна роля за отводняването на населените места, напояване на земеделските култури и отвеждането на пречистени отпадъчни води до големите водоприемници, като за община Садово е р. Марица. От извършените проверки в района на Пловдивска област, се установи следното:

- Общините през последните около 30 години не са предприели действия по почистване на отводнителните и напоителните канали, намиращи се на тяхна територия и представляващи общинска собственост.

- Общините през последните около 10 -30 години не са залесявали тези райони, а в същото време са премахнати множество дървета, които имат ролята да стабилизират почвата.
- Повечето съоръжения са в твърде лош вид, свързан със замърсяване с отпадъци, замърсяване на водите, паднали сухи дървета, наличие на наноси и намалена водопроводимост в съоръжението.

За реализацията на Зеления пояс са необходими няколко стъпки:

1. Намиране на необходимо финансиране за почистване на напоителните и отводнителни канали – общинска собственост
2. Определяне на подходящи общински имоти – напоителни и отводнителни канали
3. Почистване на съоръженията, така че да отговарят на заложените изисквания за тяхното състояние и залесяването им
4. Намиране на подходящи местни дървета, които да са съобразени с местността, климатичните условия и растежа им
5. Подготовка за залесяване
6. Намиране на доброволци от местното население, района около Пловдив, служители от Общинска администрация, служители от фирми, детски градини, училища и други ведомства, както и всички заинтересовани лица
7. Засаждане на дърветата, съобразено с нуждите на вида на дървото – отстояние, дълбочина и др.
8. Поддръжка на дърветата и тяхното опазване

По т.1 от горепосочените стъпки, е възможно да се кандидатства за отпускане на допълнителни финансови средства на общините за залесяване, като общините може да кандидатстват за средства от държавата или чрез европейско финансиране.

От направената справка в Кадастралната карта на България, се установиха общо 14 на брой подходящи общински канали, които могат да бъдат почистени и включени за залесяване. Както е описано по-горе имотите се намират в землището на гр.

Садово, а площта е достатъчно голяма и отговаря идеално за нуждите на Програмата и тяхното разположение е сравнително добро за изграждането на зеления пояс.

За град Садово са общо 8 броя канала, представляващи следните имоти:

- Поземлен имот 65139.38.30, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, м. БАХЧИТЕ, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 4, НТП Напоителен канал, площ 2905 кв. м, стар номер 000234
- Поземлен имот 65139.37.20, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, вид собств. Общинска частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Напоителен канал, площ 6346 кв. м, стар номер 000234
- Поземлен имот 65139.31.33, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, вид собств. Общинска частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Напоителен канал, площ 4680 кв. м, стар номер 000225
- Поземлен имот 65139.15.52, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, м. ЦЕЛИНАТА, вид собств. Общинска частна, вид територия Земеделска, категория 4, НТП Напоителен канал, площ 11794 кв. м, стар номер 015052
- Поземлен имот 65139.53.24, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, вид собств. Общинска частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Напоителен канал, площ 7782 кв. м, стар номер 000414
- Поземлен имот 65139.45.31, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, вид собств. Общинска частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Напоителен канал, площ 6128 кв. м, стар номер 000256
- Поземлен имот 65139.41.22, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, вид собств. Общинска частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Напоителен канал, площ 9391 кв. м, стар номер 000245

- Поземлен имот 65139.6.8, област Пловдив, община Садово, гр. Садово, вид собств. Общинска частна, вид територия Територия, заета от води и водни обекти, НТП Напоителен канал, площ 15716 кв. м, стар номер 000158.

С червен цвят са отбелязани всички канали, където ще бъде почистено и ще бъдат засадени дървета, чрез които ще се изгради зелен пояс в западнат част на гр. Садово.

2. Дългосрочни мерки за залесяване в Община Садово

2.1. Възможност за финансиране на залесяването през 2021 -2027 г.

Министерство на земеделието, храните и горите представи проекти на инвестиционни мерки в горския сектор, както и подготовката и изпълнението на подхода Лидер/Водено от общностите местно развитие за новата Обща селскостопанска политика 2021-2027г. чрез Европейския земеделски фонд за развитие на земеделието и селските райони (ЕЗФРСР).

Мярката „Залесяване на земеделски и неземеделски земи“ ще подпомага както залесяването, така и поддръжката на новосъздадените култури. Това включва отглеждането им до петата година след създаването и попълване до третата година след него. Земята, която ще се залесява трябва да попада в район с лесистост по-малка от 60% или в район с висок или среден риск от ерозия. Минималната площ за залесяване трябва да бъде 0.5 ха. За залесяване ще се използват само местни дървесни видове според типа на месторастене. За всички залесявания над 1.0 ха, при които се налага смесване на дървесните или храстови видове, то трябва да е поясно и минимум 10% от площта трябва да е заета от медоносни дървесни видове. Подпомагането за залесяване и поддръжка ще бъде до 100% от допустимите разходи. Минималният размер на общите допустими разходи е 3 000 евро, максималният - 300 000 евро.

2.2. Обхват на залесяването в Община Садово през 2021-2030 г.

През десетилетието 2021-2030 г. *залесяването на минимум 200 декара нови гори годишно* ще осигури устойчивост на усилията за адаптация на общината към климатичните промени.

3. Мерки за опазване на съществуващите защитени местности и зони

Необходими са мерки за защита на *природната забележителност „Фосилни находки“* до село Ахматово от инвестиционни проекти за добив на пясък.

4. Обявяване на защитени територии

4.1. Инициатива за природен парк „Марица – Стряма – Чая“

Целта на инициативата е на територията основно на общините Садово и Първомай да бъде създаден чрез предложение до Министерството на околната среда и водите нов природен парк включващ двата бряга на река Марица от устието на река Чая до границата между Община Първомай и Община Димитровград, както и река Чая от южната административна граница с община Асеновград до устието и, а също и горите в устието на река Стряма.

Тази територия е включена в мрежата „Натура“, но защита чрез „Натура“ не е достатъчна за да се опазят уникалните крайречни гори и островите /повече от 30/ както и птиците, рибите и видрите, които я населяват. Поради това е необходимо да се създаде природен парк, който освен опазването на природата и справянето с климатичните промени ще допринесе и за благоденствието на местните хора.

Предложението ще бъде предшествано от обществени дискусии в двете общини за ползите от парка за опазването на природата и развитието на туризма. Ще бъде повишена ангажираността на гражданите от общините със защитата на околната среда. Обявяването на парка ще предотврати възможността на неговата територия да се отворят незаконни баластриери, които биха увредили биоразнообразието, ландшафта и жизнената среда на гражданите.

Дейностите по инициативата ще включват: 1. Набиране и систематизиране на необходимата информация за изготвяне на мотивирано предложение до МОСВ за обявяване на природния парк. 2 Два семинара за подготовка на предложението до МОСВ за парка с участието на общински и външни експерти 3. Две обществени дискусии за ползите от парка с участието на граждани и представители на бизнеса

от 2-те общини. 4. Информационна кампания за ангажиране на гражданите с бъдещия парк –подписки, интернет-сайт, съобщения за медиите.

4.2. Обявяване на нови защитени местности в Община Садово

Необходимо е предприемането на стъпки за обявяването за защитена местност на *торфеното находище западно от гр. Садово*

5. Мерки за подобряване на условията за земеделие на малоимотните и безимотни фермери в Общината

5.1. Оземляване на малоимотни и безимотни граждани

5.1.1. Оземляването съгласно Закона за собствеността и ползването на земеделските земи:

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Безимотни и малоимотни граждани се оземляват от общинската служба по земеделие със земи от държавния и общинския поземлен фонд чрез прехвърляне на правото на собственост или отдаване под наем при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 87 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 106 от 2000 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Размерът и местонахождението на земите за оземляване се определят по предложение на общинската служба по земеделие от министъра на земеделието, храните и горите или определено от него длъжностно лице от състава на министерството - за земите от държавния поземлен фонд, и от общинския съвет - за земите от общинския поземлен фонд, пропорционално на наличните в землището поземлени фондове. Те определят каква част от тях се прехвърля в собственост или отдава под наем. Земеделските имоти, предоставяни на малоимотни и безимотни граждани с план за оземляване, не могат да бъдат с размери, по-малки от 3 дка за ниви, 2 дка за ливади и 1 дка за трайни насаждения. По писмено съгласие на подлежащите на оземляване лица могат да им се предоставят имоти за оземляване под тези размери.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 1996 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2002 г.) Оземляване се извършва в землището на населеното място, където лицето постоянно живее или са му възстановени земеделските земи, както и в съседни землища. При липса или недостиг на земи и със съгласието на безимотните и малоимотните граждани оземляването може да се извърши и в други землища на общината.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 79 от 1996 г.) Оземлените лица не могат да прехвърлят земята в срок от десет години от придобиването и освен на държавата или общината.

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1992 г.) Оземляват се с предимство по следния ред:

1. лица, които се занимават със селскостопанска дейност в населеното място;
2. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г.) лица, постоянно живеещи в даденото населено място и отстъпили земя в Държавния поземлен фонд в друго населено място;
3. селскостопански специалисти, както и млади семейства, които поемат задължението да осъществяват селскостопанска дейност;
4. лица, чиито земеделски земи са отчуждени за държавна или обществена нужда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г.) Измежду кандидатите от един и същ ред с предимство в следната поредност се ползват лицата, които:

1. са регистрирани в общинската служба за социално подпомагане и/или в бюро по труда, които не притежават земя или имат по-малко земя;
2. не притежават земя или имат по-малко земя.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Решението на общинската служба по земеделие се съобщава на заинтересуваните по реда на Гражданския процесуален кодекс и може да се обжалва по реда на чл. 14.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Лицата извън посочените по предходния член се оземляват по решение на общинската служба по земеделие въз основа на търг, проведен по правила, определени от Министерския съвет.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 1996 г., в сила от 07.01.1997 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2002 г., предишен текст на чл. 23 - ДВ, бр. 13 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При оземляването правото на собственост се придобива с влизане в сила на решението на общинската служба по земеделие. Решението се вписва в службата по вписванията. До изплащане на дължимите за оземляване суми върху имота се учредява законна ипотека.

(2) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Общинската служба по земеделие издава решение за отмяна на оземляването в полза на държавния поземлен фонд или на общинския поземлен фонд при неизпълнение на определените с наредбата по чл. 20, ал. 1 задължения от оземлените лица или при невярно декларираните данни, послужили за издаване на решението.

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) Решението за отмяна на оземляването се издава в тримесечен срок от констатиране на нарушението.

(4) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г.) Решението за отмяна на оземляването се съобщава на заинтересуваните лица по реда на Гражданския процесуален

кодекс и може да се обжалва по реда на чл. 14, ал. 3. Влязлото в сила решение се вписва в службата по вписванията.

Чл. 23а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Решенията на общинските служби по земеделие по чл. 21, ал. 3 и по чл. 23 могат да се изменят на основанията и по реда, посочени в чл. 14, ал. 7 в двугодишен срок от влизането им в сила, но не по-късно от три години от влизането в сила на плана за оземляване, както и при условията и по реда на чл. 14, ал. 6.

5.1.2. Наредба за оземляване на безимотни и малоимотни граждани / приета с ПМС N 218 /18.10.2000г. – приложена

5.1.3. Оземляването в Община Садово през 2021 -2030 г.

За да бъдат въввлечени достатъчен брой местни безимотни и малоимотни местни фермери в прехода от индустриализирано интензивно селско стопанство към устойчиви и природосъобразни земеделие и животновъдство, щадящи околната среда *е необходимо оземляването в общината да продължи и през периода 2021 -2030 г.* като всяка година се провежда информационна кампания и се предвиждат подходящи земи за оземляване на желаещите.

5.2. Мерки за подобряване на напояването

Необходимо е проучване на възможностите за учредяването на *местно сдружение за напояване* в Община Садово.

5.3. Мерки за опазване на пчелите

За да се гарантира опазването на пчелните семейства, отглеждани от пчеларите в общината, от отравянето им с химически препарати е необходимо организирането на *ефективна местна общинска система за контрол върху пръсканията и оповестяване на пчеларите.*

5.4. Мерки за насърчаване на фермерския пазар в с. Поповица

Необходимо е поставяне на *допълнителни маси за местните фермери*, търгуващи стоката си на пазара в с. Поповица, за да се утвърди той като място за продажба на местната селскостопанска продукция и фактор за намаляване на въглеродните емисии от транспорта на далечни разстояния.

5.5. Мерки за управление на отпадъците в селата на общината и опазване на земеделските земи и горите от замърсяване

Необходимо е определянето във всяко село на общината на *контролирана площадка за събиране на едрогабаритни и строителни отпадъци* с достатъчен брой мобилни контейнери за да се формира култура сред жителите на селото по отношение на отпадъците и се предотврати неконтролираното изхвърляне на тези отпадъци в селското землище и замърсяването на земеделските земи и горите.

6. Ангажиране на гражданите на общината с адаптацията към климатичните промени

Предвидените в програмата залесявания ще бъдат успешни при участието на най-широк кръг местни граждани – ученици, учители, служители, учени, пенсионери, духовници, ловци, риболовци, гости от други общини.

Мерки предвидените в тази програма следва да бъдат подложени на публични обществени обсъждания за да могат заинтересованите граждани и местните организации, сдружения и фирми да ги променят или допълнят.

Настоящата Програма е приета от Общински съвет-Садово с Решение № 336, взето с Протокол № 30 от заседание, проведено на 25.02.2022 година.